

миитѣ, или пѣкъ съ отряди отъ легки войски. Дѣйствията отъ първия родъ, свѣрзани съ необходимостта за бой, се извѣршвали прѣимущественно отъ рѣшителнитѣ полководци (особено отъ Фридриха) и по вечето пжти били успѣши, а по нѣкога имали бѣдственни послѣдствия (както напримѣръ Финкъ подъ Максенъ). А дѣйствията отъ втория родъ се извѣрш-

вали прѣимущественно отъ австрийскитѣ и русскитѣ полководци, които имали въ състава на армии си многообразни легки войски, и били почти всѣкога успѣши, особено дѣйствията на австрийскитѣ легки войски противъ Фридриха (въ силезскитѣ войни, при обсадата на Олмюцъ и проч.).

§ 119.

Рѣшителни дѣйствия и бой.

Макаръ характера на дѣйствията да билъ въобще бавенъ и нерѣшителенъ, но все по малко, отколкото въ прѣдшествувавшия периодъ, и рѣшителни дѣйствия съ цѣль за бой се срѣщатъ вече много по често. Съ особенна рѣшителностъ се отличавали дѣйствията на Фридриха и на русскитѣ полководци: Румянцовъ, Суворовъ, Репнинъ, Долгоруковъ и др. И сраженията сѫщо произлизали много по често и при това по вечето пжти вече не случайно, а съ прѣднамѣренна цѣль — или съвсѣмъ да се истрѣби неприятелската армия, или да ѝ се нанесе силно поражение, или пѣкъ да се отхвѣрли тя отъ прѣдмѣта на дѣйствията ѝ. Съ сражения много или малко рѣшителни най много изобилствува силезскитѣ войни, началото на седмогодишната и русскитѣ войни съ турцитѣ и поляцитѣ. Най рѣшителнитѣ сражения на Фридриха били Росбахското, Лейтенското и Куннерсдорфското, а отъ сраженията на русситѣ съ турцитѣ и поляцитѣ — сраженията при Кагулъ, Фокшанъ,

Римникъ на Кинбурнския носъ и мн. др., сѫщо и щурмоветѣ: на Очаковъ и Измаиль. Съ исключение на нѣкои случаи въ дѣйствията на Фридриха въ седмогодишната войнѣ и на русскитѣ полководци въ турски-тѣ войни, побѣдителя нѣмалъ още обичай да довѣршва побѣдата съ прѣслѣдане на побѣдения съ всички сили и до послѣдня крайность. За това, колкото и да били рѣшителни много сражения отъ този периодъ, но нито въ едно отъ тѣхъ побѣдата не достигала още до такава степень, щото да може да рѣшава сѫдбата на войната и даже на държавитѣ, или поне да дава на цѣлата война нѣкакъвъ внезапенъ, рѣшителенъ обратъ въ полза на едната или другата страна. При всичко това войните отъ този периодъ представляватъ твърдѣ забѣлѣжителенъ фактъ, а именно — че рѣшителнитѣ дѣйствия и боя почти всѣкога имали послѣдствия много по важни, отколкото маневрирането или дѣйствията на неприятелскитѣ съобщения.

§ 120.

Кордонна система.

Искуството въ избора на мѣстността и усилванието ѝ съ дѣйствията си, съ които още отдавна вре-

ме всѣкога се отличавали и къмъ което тъй често прибѣгвали австрийцитѣ, важността, която тѣ придавали